

VÄLISUUDISED

Uus GM lutsernisort annab olulise saagielise

Adelaidi ülikooli ja teadusasutuse SARDI (Austraalia) teadlased aretasid maailmas esimese lutsernisordi ('Angel'), mis on võimeline niitmisjärgselt intensiivselt oma kasvu taastama, kuna suudab hakkama saada laialt kasutatava herbitsiidi, sulfonüüluurea (SU) jääkidega põllul. Rohumaade osatähtsus on Austraalia põllumajanduses arvestatavalt suur ning hinnangute kohaselt saab äsjase saavutuse väärtuseks Austraalia rohumaa-ettevõtetele olema ligikaudu 14 mld dollarit. Fakt, et nüüd teatakse konkreetset geeni, mis vastavat omadust esile suudab kutsuda, aitab edaspidi aretajatel oma tööd palju kiiremini ja täpsemini teha. Samuti on olemas molekulaarmarkerid mainitud geeni avastamiseks taimses materjalis. Aretajatel on tihtilugu vaja päevade, mitte nädalate või kuudega saada teada, kas nende poolt valitud taimed sisaldavad soovitud geeni või mitte. Olemasolevate diagnostiliste vahenditega saavad aretajad 100%-lise kindlusega väita, kas valitud taimed sisaldavad SU-tolerantset tüve.

Allikas: <http://theland.farmonline.com.au>

Uus abivahend taime fotosünteesiva massi mõõtmiseks

Rapsitaimele optimaalse lämmastikukoguse leidmiseks ja taimekasvu reguleerimiseks soovitatakse uude võttena kasutada Rohelise Pinna Indeksi (GAI – Green Area Index) kontseptsiooni. Keemiaettevõtete ADAS ja BASF poolt välja töötatud uus GAI-programm abistab kasvatajal iga konkreetse taime Rohelise Pinna Indeksit lihtsalt määrata. Programm on saadaval aadressil [siit](#). Kasvatajal pole vaja muud, kui teha oma taimest ülevalt vaatega digitaalfoto ning laadida see veebisaidile ja juba mõne sekundi jooksul saadetakse vastu arvutatud GAI-väärtus. Tulemuste õigsuses veendumiseks tasuks teha ka mõned märgkaalu mõõtmised.

Eesmärgiks on juhtida taimekasvu selliselt, et see võimaldaks saada maksimaalset saaki. Käesolev abivahend on eriti vajalik talirapsi kasvufaasi hindamiseks kevadel ning väetise- ja kasvuregulaator fungitsiidi koguste (nt metconazol) valimisel. Mainitud internetilehe kaudu saab ka juhiseid, mida erinevate GAI-väärtuste korral põllul ette võtta. Üldtuntud teadmine on, et 1 GAI ühiku tootmiseks kulub ligikaudu 50 kg N/ha. Saksamaa ja Inglismaa näidetele tuginedes väidavad asjatundjad, et taime roheline pinna täpsema reguleerimise abil on kasvatajatel võimalik oluliselt paremaid tulemusi saada.

Allikas: www.totaloilseedcare.co.uk

FOTO

Kevadised tööd Eesti Maaülikooli Eerika katsepõldudel

Maikuu ilusaid ilmasid ära kasutades toimusid maaülikooli põllumajandus- ja keskkonnainstituudi katsepõldudel Eerikal mitme katse külvid. Suvirapsi erinevate eelviljade sobivuse hindamiskatse (vasakul) annab esimesi tulemusi juba eeloleval sügisel. Uue ettevõtmisena alustatakse energiakultuuride katsega (paremal), kus hinnatakse mitmete energiataimede biomassi potentsiaali ning kasutamisevõimalusi erinevatel väetusfoonidel.

BIOENERGIA

Rootslased hakkavad Aafrikas bioetanooli tootma

Rootsis baseeruv bioetanooli ettevõtte SEKAB Group planeerib ja valmistab ette bioetanooli tootmist Tansaania ja Mosambiigis. Troopilise kliima, suurte kasutamata põllualade ja hea veele ligipääsu tõttu on neis riikides suurepärased võimalused biokütuste tarvis biomassi kasvatamiseks. 20 aastaga loodetakse muuta need riigid naftast täiesti sõltumatuks ning eksportida sinna oma tehastest saadavat bioetanooli. Esimene tehas alustaks tegevust 2011. a. Rahvusliku biokütustega varustamise soovi rahuldamiseks soovitakse kasutusele võtta ligikaudu 400 000 ha maad. Planeeritava kütusekogusega oleks võimalik varustada kõik Rootsis ja Norras bensiini või diisliga sõitvad autod. Mosambiigi ja Tansaania pindalad on kokku neli korda suuremad kui Rootsi. Mõlemad riigid on hetkel täielikult sõltuvad imporditavast kütusest. Lihtsaimate ja tasuvamate toormaterjalidena planeeritakse kasutada suhkruroogu ja durrat. SEKAB katsetab samaaegselt ka tselluloosest materjalist bioetanooli tootmist. Kui see jõuaks ka masstootmiseni, saaks kasutada ära suhkruroojäägid ning hektarilt saadakse ligikaudu 50% enam kütust. Tansaania ja Mosambiigis on miljoneid hektareid kasutamata maad, nii et käesolev projekt ei ohustaks toidutootmist ega bioloogilist mitmekesisust.

Allikas: www.biofuels-news.com

Ülevaatlik film Suurbritannia biokütuste sektorist (22 minutit)

Erinevate valdkondade ekspertide vahendusel antakse põhjalik ülevaade saareriigis kasvatatavatest bioenergiakultuuridest, kuidas neist kütus/energia saadakse ning kuidas

nende viljelemine kasvuhoonegaaside vähendamisele kaasa aitab. Filmis käsitletakse tulevikustsenaariume, kuidas uus kiiresti arenev bioenergia valdkond kliimamuutustega kohanema peaks ning kuidas võib põllumajandusmaastike ilme lähiaastatel muutuda. Filmi saab vaadata [SIIT](#) (inglisekeelne).

Koostootmisjaam kasutab kütusena vaid jatropha õli

Soome ettevõtte Wärtsilä teatas, et kavatseb 2009. a. avada soojuse ja elektri koostootmisjaama, mis kasutaks kütusena troopilise taime jatropha (*Jatropha curcas*) õli. Selline tehas oleks maailmas esimene omataoline ning selle asukoht on Belgia. Jatropha on kuni 5 m kõrguseks kasvav mitmeaastane mürgine piimalilleliste sugukonda kuuluv rohhtaim. Seeme sisaldab ligikaudu 30% toiduks kõlbmatut õli ning keskmise toitainesisaldusega mullastiku korral on ühe hektari saagikuseks 1,6 t õli. Ronald Westerdijki (Wärtsilä) sõnul astutakse seeläbi samm edasi CO₂-neutraalsete kütuste kasutamise suunas, kuna jatropha kasvab

väljaspool vihmametsade piirkonda ning seda on võimalik kasvatada isegi kõrbe piirialadel. 7 mln eurot maksva koostootmisjaama võimsus oleks 9 MW, millest piisab ligikaudu 20 000 majapidamise energiatarbe rahuldamiseks.

Allikas: www.nnfcc.co.uk

INTERNETIST

Maailmas kõigi geneetiliselt muundatud taimede andmebaas

Kanada ettevõtte AgBios kodulehel on toodud põhjalik andmebaas maailmas kasvatatavate geneetiliselt muundatud kultuuride kohta. Otsingut sooritada ja täpsemat infot on võimalik saada [siit](#), kus huvialusele objektile on võimalik läheneda nii kultuuri, sisestatud geeni kui ka parandatud tunnuse põhiselt. Igale [taimenimele](#) klikates saab täpsemat informatsiooni vastava tunnuse parandamiseks läbiviidud aretusprotsessi detailsemate eesmärkide ning kasutatud meetodite kohta. Lisaks on toodud kõikide GM taimedega seotud seaduslik staatus erinevates riikides.

EUROOPA LIIT

ELi põllumajanduses töötavate inimeste sissetulekute ülevaade

Euroopa Liidu statistikaga tegeleva EuroStati viimases uuringu andmete kohaselt kasvasid eelmisel aastal põllumajandusest elatuvate töötajate sissetulekud ELi keskmisena +5,4% (2006. a. 3,3%). Selline tulemus oli tingitud põllumajandusest saadud tulude kasvuga +3,1% ja kokku panustatud töö vähenemisega -2,2%. Eelmisel aastal võis märgata sissetulekute erinevusi lõuna- ja põhjapoolsete ELi riikide vahel. Suurimat kasvu ühe töötaja kohta põllumajanduses näitasid Leedu (+39,3%), Eesti (+22,5%), Tšehhi Vabariik (+20,9%) ja Rootsi (+16,5%) ning suurimat langust Rumeenia (-16,7%), Bulgaaria (-8,5%) ja Portugal (-5,0%). Üldine ELi põllumajandustootlikkus kasvas +4,3%, seda peamiselt taimekasvatuse arvelt (+7,8%), samal ajal kui loomakasvatuse tootlikkus jäi umbes samale tasemele (+0,6%). Kultuuridest kasvasid eelmisel aastal kõige enam teraviljade (+46,2%) ja õlikultuuride (+21,9%) hinnad ning oliiviõli (-19,4%) ja suhkrupeedi (-12,8%) hinnad näitasid langustrende.

Tabel. Põllumajandustoodete arengutrendid ELis (2007/2006, %)

Kultuur	Kogused (tootjahindade järgi)	Tootjahinnad
Teraviljad	-2,9	+46,2
Õlikultuurid	+0,1	+21,9
Suhkrupeed	+1,7	-12,8
Värsked juurviljad	-1,7	-0,7
Kartulid	+3,9	-3,2
Puuviljad	-5,7	+4,2
Vein	-3,6	+4,5
Oliiviõli	+2,4	-19,4
Taimed ja lilled	-0,1	+2,1
Taimekasvatus kokku	-1,7	10,4

Allikas: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>